

**BIOMEDICINOS TECHNOLOGO
PAREIGYBĖS APRAŠYMAS NR. PI-112**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisę verstis biomedicinos technologo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją.

2. Biomedicinos technologas verčiasi biomedicinos technologo praktika Lietuvos Respublikoje tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje (toliau – ASPĮ), turinčioje galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją teikti laboratorinės diagnostikos ir (ar) kitas sveikatos priežiūros paslaugas, kurių teikimo reikalavimuose numatyta, kad šias paslaugas turi teisę teikti ir biomedicinos technologas.

3. Biomedicinos technologas veiklą vykdo ASPĮ laboratorijoje, kurioje dirba bent vienas šiame punkte nurodytas specialistas: laboratorinės medicinos gydytojas, gydytojas genetikas, medicinos biologas, medicinos genetikas, gydytojas alergologas ir klinikinis imunologas, gydytojas patologas.

4. Biomedicinos technologas vadovaujasi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos medicinos norma, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis, vidaus kokybės vadybos sistemos dokumentais ir savo pareigybės aprašymu.

5. Biomedicinos technologas tiesiogiai pavaldus Laboratorijos vedėjui- medicinos biologui.

**II SKYRIUS
TEISĖS**

6. Biomedicinos technologas turi teisę:

6.1. verstis biomedicinos technologo praktika Lietuvos medicinos normos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, nustatyta tvarka;

6.2. tvarkyti paciento duomenis, įskaitant sveikatos duomenis, vykdydamas Lietuvos medicinos normos 15 punkte nurodytą veiklą, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių pacientų asmens duomenų tvarkymą, nustatyta tvarka;

6.3. dalyvauti Lietuvos ir užsienio mokslo ir profesinių draugijų veikloje;

6.4. dalyvauti mokslo tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, taip pat kuriant ir diegiant naujas medicinos ir informacijos technologijas;

6.5. teikti siūlymus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, ASPĮ administracijai, darbdaviams laboratorinės diagnostikos organizavimo optimizavimo klausimais;

6.6. dalyvauti ASPĮ atliekamo audito procedūrose;

6.7. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja biomedicinos technologo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar

biomedicinos technologo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama pirmoji medicinos pagalba;

6.8. turėti saugias darbo sąlygas.

7. Biomedicinos technologas turi ir kitų teisių, nustatytų kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens sveikatos priežiūros specialisto praktiką.

III SKYRIUS PAREIGOS

8. Biomedicinos technologas privalo:

8.1. teikti pirmąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.2. pagal savo kompetenciją, nurodytą Lietuvos medicinos normoje, ir ASPI, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai atlikti laboratorinius tyrimus, atlikti laboratorinio tyrimo rezultato techninį įvertinimą ir užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

8.3. nepriskirtais jo kompetencijai atvejais rekomenduoti pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

8.4. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

8.5. taikyti tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius tyrimo metodus, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas tyrimų procedūras, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

8.6. naudoti tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrinti, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

8.7. konsultuoti kitus biomedicinos technologus darbo klausimais;

8.8. konsultuoti tyrimą užsakiusius sveikatos priežiūros specialistus paciento paruošimo tyrimui ir mėginių (ar ėminių) paėmimo ir tinkamumo klausimais;

8.9. teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją apie paciento laboratorinius tyrimus;

8.10. tvarkyti biomedicinos technologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

8.11. bendradarbiauti su asmens sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

8.12. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

8.13. laikytis asmens sveikatos priežiūros specialisto profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti, saugoti profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laikyti konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

8.14. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

8.15. paaiškinti biomedicinos technologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

8.16. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių sveikatos priežiūros specialisto praktiką, nustatytas pareigas.

IV SKYRIUS KOMPETENCIJA

9. Biomedicinos technologo profesinę kompetenciją sudaro žinios ir gebėjimai, kurie įgyjami baigus biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją suteikiančias studijas bei nuolat tobulinant įgytą profesinę kvalifikaciją, atsižvelgiant į nuolatinę medicinos mokslo, technikos ir praktikos pažangą.

10. Biomedicinos technologas turi žinoti:

- 10.1. dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos pagrindus, taikomus sveikatos priežiūros įstaigų laboratorijoms;
- 10.2. medicinos statistikos pagrindus;
- 10.3. sveikatos draudimo pagrindus;
- 10.4. sveikatos teisės pagrindus;
- 10.5. naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;
- 10.6. bendravimo su pacientais, jų artimaisiais ir sveikatos priežiūros specialistais principus;
- 10.7. asmens duomenų apsaugos principus.
11. Biomedicinos technologas turi išmanyti:
 - 11.1. žmogaus anatomijos ir fiziologijos pagrindus;
 - 11.2. žmogaus organizme vykstančius patologinius procesus;
 - 11.3. atliekamų tyrimų metodų principus;
 - 11.4. metrologijos principus;
 - 11.5. medicinos priemonių (prietaisų) veikimo principus ir jų priežiūrą;
 - 11.6. laboratorinės medicinos mokslo pagrindus;
 - 11.7. kenksmingus biomedicinos technologo veiklos veiksnius;
 - 11.8. paciento paruošimo ypatumus ir ėminių paėmimo procedūros įtaką laboratorinių tyrimų rezultatams;
 - 11.9. ėminių gabenimo ir saugojimo sąlygas;
 - 11.10. įvairių veiksnių įtaką tyrimų rezultatams;
 - 11.11. laboratorinių tyrimų vidaus kokybės kontrolės ir išorinio kokybės vertinimo principus, jų reikšmę tyrimų rezultatams;
 - 11.12. darbų saugos principus.
12. Biomedicinos technologas turi gebėti:
 - 12.1. paruošti darbo vietą dirbti su įranga ir medicinos priemonėmis (prietaisais);
 - 12.2. įvertinti darbo aplinkos sąlygas, reikalingas tyrimams atlikti pagal tyrimų metodų nustatytus reikalavimus;
 - 12.3. vadovautis teisės aktais, reglamentuojančiais laboratorijų veiklą, taikyti laboratorijoje naudojamų cheminių medžiagų ir reagentų laikymo ir naudojimo reikalavimus;
 - 12.4. imti kraują (veninį ir kapiliarinį) ir neinvaziniu būdu imamus ėminus;
 - 12.5. prireikus paaiškinti tinkamą ėminių pristatymo į laboratoriją tvarką;
 - 12.6. įvertinti ėminių tinkamumą tyrimams atlikti;
 - 12.7. paruošti tyrimams mėginius;
 - 12.8. dirbti su laboratorine įranga ir sveikatos priežiūros informacinėmis technologijomis;
 - 12.9. atlikti laboratorinius tyrimus pagal patvirtintas tyrimų procedūras;
 - 12.10. įvertinti tyrimų rezultatų atitiktį rekomenduojamoms reikšmėms arba pamatinėms biologinėms vertėms;
 - 12.11. pateikti tyrimų rezultatus įstaigoje nustatyta tvarka;
 - 12.12. vykdyti reagentų apskaitą ir tikslingai juos naudoti;
 - 12.13. taikyti neatitiktį korekcijos ir prevencijos priemones;
 - 12.14. kaupti ir sisteminti dokumentus, privalomus ASPĮ laboratorijoms;
 - 12.15. operatyviai reaguoti į darbų saugos reikalavimų pažeidimus.